

LENDERINK

TWEETRAPSTESTAMENT

Sinds enige tijd staat de zogenaamde tweetrapsmaking opeens vol in de schijnwerpers. Iedereen praat erover. U wilt immers niet teveel aan de fiscus betalen, en al helemaal niet als dit uw laatste spaargeld kost. Maar is het wel zo eenvoudig als het wordt geschetst en is het voor iedereen wel zo gunstig? Wij zetten hieronder een aantal aandachtspunten voor u op een rij.

Eerst de uitleg wat de tweetrapsmaking nu eigenlijk is:

Bij de tweetrapsmaking beschikt iemand tweemaal over zijn nalatenschap. Hij bepaalt bij testament dat het recht van de erfgenaam (deze eerste erfgenaam noemen wij de "bezwaarde"), om over de nalatenschap te beschikken, bij diens overlijden eindigt en dat daarna een of meer anderen (deze tweede erfgenamen in volgorde noemen wij de "verwachters") als erfgenaam opkomen indien zij op dat moment nog leven. Zowel de bezwaarde als de verwachter ontvangt van de erflater, echter in volgorde na elkaar en onder de voorwaarde dat de verwachter nog leeft op het moment dat de bezwaarde overlijdt.

Ter verduidelijking:

Vader Johan bepaalt bij testament dat zijn dochter Susan van hem erft en dat als Susan komt te overlijden de kinderen van Susan deze erfenis (of wat er van over is) erven. Op die manier kan het vermogen van vader/opa Johan dus niet vererven naar een eventuele partner van Susan. Meestal wordt bij de tweetrapsmaking bepaald dat de bezwaarde (Susan in dit voorbeeld) mag vervreemden en verteren. De dochter Susan kan de erfenis dus ook (gedeeltelijk) opmaken.

Er zijn verschillende situaties waarin een tweetrapsmaking de gewenste oplossing kan bieden. Het 'echtscheidingstestament' is zo'n belangrijke toepassingsmogelijkheid. Een van beiden wil voorkomen dat - als het kind eerder komt te overlijden dan zijn voormalige echtgenote - het erfdeel van dat kind geheel of gedeeltelijk naar zijn ex gaat.

De tweetrapsmaking kan ook gebruikt worden om er voor te zorgen dat het vermogen in de familie blijft en niet via partners van de kinderen vererft naar familie van de partner in plaats van naar de eigen familie.

Dan het voorbeeld van de Tros Radar uitzending.

Bij het van toepassing zijn van een langstlevende testament, zijn bij het overlijden van een ouder in de meeste gevallen diens partner en de kinderen erfgenaam, ieder voor gelijke delen. Deze manier van vererven staat sinds 2003 ook in de wet: de zogenaamde wettelijke verdeling. De langstlevende verkrijgt de eigendom van de gehele nalatenschap en is beschermd tegen claims van de kinderen.

Omdat de langstlevende de beschikking krijgt over de gehele nalatenschap van diens overleden partner, moet de langstlevende ook de schulden van de nalatenschap voldoen. Tot deze schulden wordt meestal ook de erfbelasting gerekend (tot 1 januari 2010 heette dit het “successierecht”). De kinderen ontvangen hun erfdeel nog niet en kunnen het in beginsel pas ontvangen (opeisen) na het overlijden van de langstlevende ouder.

De langstlevende ouder betaalt dus de eventuele erfbelasting over deze erfdelen/vorderingen van de kinderen. De hoogte van deze eventueel te betalen erfbelasting is afhankelijk van de hoogte van de nalatenschap. In een korte bespreking op ons kantoor, waarvoor u te allen tijde een afspraak kunt maken, kunnen wij voor u een berekening maken van de te betalen erfbelasting. Ook krijgt u in detail te horen welke haken en ogen verbonden zijn aan een tweetrapsmaking. U dient in ieder geval te denken aan de administratieplicht die de langstlevende ouder krijgt opgelegd. De langstlevende dient ieder jaar de kinderen te informeren over de status van het vermogen dat afkomstig is uit de nalatenschap. Dit kan in de praktijk nog wel eens tegenvallen. In de bespreking komt dit onder meer aan de orde. Daarna is het aan u of u het nodig acht om een (nieuw) testament door ons te laten opstellen. De kern zal daarbij op uw verzoek kunnen liggen bij het volledig uitstellen van erfbelasting naar het overlijden van de langstlevende, zoals geschetst in genoemde uitzending. Van belang is daarbij wel dat door het uitstellen van de heffing, er bij de nalatenschap van de langstlevende ouder meestal méér belasting wordt betaald, dan in de situatie dat er bij de nalatenschappen van beide ouders belasting wordt betaald. Kort gezegd kan de heffing beter over twee heffingsmomenten worden uitgesmeerd. Omdat de belasting hoger is naarmate men meer erft (dit heet een progressief tarief), zal er bij één heffingsmoment (de nalatenschap van de langstlevende) méér belasting worden betaald. Daarnaast kan de situatie zich voordoen dat, juist doordat er bij de eerste nalatenschap kinderen mede-erfgenaam zijn en er over hun kindsdelen erfbelasting moet worden betaald, er bij het tweede overlijden juist helemaal niets hoeft te worden betaald; dit is afhankelijk van de vraag of er over de kindsdelen een rente kan worden berekend (waardoor een kindsdeel dus ieder jaar groter wordt), en natuurlijk afhankelijk van de verwachte levensduur van de langstlevende ouder. Deze rente-groei van een kindsdeel, de zogenaamde oprenting, kan er dus voor zorgen dat de nalatenschap van de langstlevende ouder wordt uitgehold door een gegroeid kindsdeel uit het eerste overlijden. In die situatie zou er nog minder belasting aan de fiscus worden betaald dan bij de tweetrapsmaking.

Zoals u ziet: alles staat en valt met uw eigen situatie en met de keuzes die u wenst te maken. De keus om de belastingheffing geheel door te schuiven naar de nalatenschap van de langstlevende, is daarbij een persoonlijke keus voor u. Deze keus wordt makkelijker als u op de hoogte wordt gebracht van de te verwachten aanslagen voor de erfbelasting. Niet voor een gemiddeld gezin in Nederland, maar specifiek voor uw eigen gezinssituatie. Een persoonlijk onderwerp vraagt om een persoonlijk gesprek. Daarvoor bent u van harte welkom op ons kantoor.